

Llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Lluitem perquè
Espanya sigui
per als espanyols i ho aconseguirem.

Del parlament del
President Negrín.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 256

ANY III — Mataró dilluns 27 juny 1938 — NUM. 597

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESSETES MES

Respecte per a la nostra llengua

La manifestació més evident de la existència d'un poble és la llengua, i per tant és just que se l'estimi i se la vulgui veure respectada i tinguda en compte en tots els aspectes. El centralisme espanyol — aquest centralisme que refrata tant bé als causants de tota la decadència i mals del país— mostrava la seva fòbia sobre tot en el que es referia a l'ús de la llengua catalana. I, naturalment, el problema català existia i existirà sempre que no es tingui la comprensió deguda a un fet que no pot ésser desfigurat, el de la nostra nacionalitat. Vingué la República i amb ella l'assoliment d'un Estatut autònom que reconeix certs drets a la llengua catalana. Semblava, doncs, que havien desaparegut per a sempre tots els recels i aversió que causava a molts centralistes rídiculs l'ús del català en totes les manifestacions de la nostra vida col·lectiva. Els catalans ens en sentíem satisfets i degut a aquesta comprensió havíem avançat molt en l'establiment d'aquella unitat que cal recolzar en el reconeixement d'uns drets naturals que tot home liberal no pot negar en nom de res.

Tot això ens ho fa dir el fet que darrerament semben ressucitar antigues idees que es creien enterrats per a sempre i fins i tot es retreguin frases molt pròpies del temps primorverista. Tots recordem les «floretes» amb què obsequiaven a certs llocs al ciutadà que s'atrevia a adreçar la paraula amb la nostra llengua vernacle. Ahir mateix el prestigiós A. Rovira i Virgili es lamentava en un dels seus quotidians articles a «La Humanitat» que es manifesti altra volta aquella incomprensió.

Catalunya—pesi a falles que no és el moment d'anàlitzar—ha fet i fa molt

per a la guerra. I ho fa sense voler presentar factura, perquè és el seu deure en aquesta hora gravíssima de la Pàtria. Les circumstàncies han fet que hagi tingut d'acollir a milers i milers de ciutadans de tots els indrets de Espanya. A tots els ha donat el millor tracte possible i ha procurat atendre les seves necessitats. Els organismes dirigents de l'Estat resideixen ací.

Cal, però, que hi hagi respecte per a tot allò que ens és tan car als catalans i en primer terme hi ha l'ús de la nostra llengua. Donant una prova de germanor i gentilesa en molts casos es procura complaure als nostres hostes, modificant fins i tot costums establerts. Ah, però, cal tenir present que això és una atenció que tenim amb molt gust, però que no és una obligació i que es té de respectar la nostra llengua quan és usada públicament.

Que es pensi bé que la manifestació de tot el més caduc de l'Espanya monàrquica i feudal és la incomprensió del fet català que no és pas res més que un de tants de les nombroses minories nacionals que hi ha escampades per Europa. A la U.R.S.S. es parlen nombrosíssimes llengües i per a totes elles hi ha el respecte que mereix la manifestació més cara a l'home: l'ús de la llengua materna, amb la que es pensa, s'estima, es gema, es frueix i es maleïx.

Afortunadament són uns pocs els que demostren aquella incomprensió i per tant és de creure que els més no deixaran prosperar-la. Amb això assolirem tots plegats fer més compacte el bloc que ens uneix i menarem els destins del país cap a viaranyos renovadors i progressius.

Ll. C.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Comitè Unificat de l'Indústria Tèxtil i Fabril de Gèneres de Punt (U.G.T.-C.N.T.)

Aquest Comitè convoca a tots els Consells d'Empresa, Comitès de Control i Gerències de l'Indústria de Gèneres de Punt, a la reunió que tindrà lloc el proper dijous, dia 30 de juny, a les deu del matí, al primer pis de la Unió de Cooperatives.

Per l'importància dels assumptes a tractar es prega l'assistència.

Mataró, 25 juny 1938

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa XERESEANA
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ PITÉ — MATARÓ

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURNO
postre mataroà

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASVIBERIA BATET.

Al Poble de Mataró

La Junta Administrativa dels Menjadors Populars d'aquesta Ciutat, en representació de les dues Centrals Sindicals C. N. T. i U. G. T., s'adrecen a tots els treballadors per a que en els primers dies d'aquesta setmana, de sis a vuit, es vagin a inscriure als seus respectius Sindicats, tan els que no tinguin mitjans de vida, per a poder examinar dites Juntes les seves situacions econòmiques i puguin anar a menjar gratuïtament als esmentats Menjadors, com tota persona que pertanyi a les Centrals i vulgui anar a menjar pagant, pot apuntar-se durant els dies de la setmana en el Sindicat, on se'ls donaran totes les dades necessàries.

El President
Felip Ramos

Els nostres jardins públics

«Bella és la Primavera
Flores i amor nos envia
Clavé»

Amb motiu d'efectuar-se darrerament l'inauguració de les reformes en el Casal de les Veïlles, els jardins del qual avui s'han convertit en meravellós passeig, deixant de banda aquell caire conventual, consisteix ensems una millora que posa en gran honor als qui des del nostre Ajuntament tenen cura de portar hi aquell bàlsam aromàtic de les flors en aquesta dissortada Primavera.

No són solament els Casals Benèfics de la nostra ciutat que gaudixen de les flaires de les flors. Tenim per exemple el nostre Parc Municipal, avui un dels millors del Maresme i orgull de Mataró; naturalment que encara hi manquen altres belles reformes, però no obstant, pel que pertany al tema de les flors hi són en abundància; bona part de la palma i orgull se l'emporten les hortènsies, les quals ocupen rengleres de testos; allà on n'hi hem trobat a faltar és en el monument de l'immortal cantor del poble: Clavé. Ens sembla poca cosa amb aquelles violes. No obstant tenim fe que s'hi posaran també clavells i roses, ja que tan bellament ell les havia cantades en aquell desgraciat segle XIX.

No podem pas dir el mateix dels jardins de la Plaça de la Llibertat i aquell que abans hi havia a la Creu de Terme, i del de la nova Plaça amb aquella data memorable del 19 de juliol. En els tres hi abunda massa verdor; no s'hi observa cap flor que valgui la pena de flairar llurs aromes, que són un bàlsam purificador de les parelles d'enamorats.

Tornant suara amb el nostre Parc Municipal on en llurs avingudes s'hi poden veure quatre pancartes de fusta amb algunes màximes adients, el tema primordial de l'educació ciutadana respecte a les flors com per exemple «L'amor a les plantes demostra la cultura d'un poble» entremig de la flor favorita del mes de juny: hortènsies. S'hi troben també formós aplec de flaires roses. Les vermelles signifiquen la sang dels nostres braus defensors de les llibertats; les blanques podrien significar la pau que tots desitgem com més aviat millor. Però això sí, volem una pau sense claudicacions. Aquestes roses amb llurs espines signifiquen les que l'allau dels franquistes, ita-

lians i alemanys ens han clavet en els cors dels catalans i dels nostres germans castellans.

Deixem de banda les margarides que amb aquell sí i no ens recorden les intervencions absurdes dels comitès i sots comitès de la No Intervenció. Els mataronins posseïm jardins bens ufanosos de flors, però hem de saber respectar-les, que com diu una màxima «El respecte a la Natura és un signe de Civilització». I em penso que nosaltres, com a civilitzats, podem anar amb el front ben alt. De no ésser així no tindríem aquesta admiració de mitja Europa.

JOAN JULIÀ CUADRAS

CONYACS

diferents marques

CONFITERIA BARBOSA

Informació local

DIETARI

L'AVI DIU...

Com han canviat d'aspecte les testes de les diades de Sant Joan i Sant Pere, sobre tot en la capital.

Aquelles diades homenajades per milers de fogueres, avui ho són per l'expansió de l'amor en llur aspecte material.

Ha desaparegut l'aspecte religiós i també el romàntic que fins fa poc temps cultivaven paises hispano-americanos, que rebutjaven la tradició religiosa i en canvi seguien la romàntica importada per Andalusia. Les vetlles de Sant Joan i Sant Pere, a l'antigor les famílies acomodades es reunien per a jugar a les cedulilles de Sant Joan i Sant Pere. Consistia el joc en ficar dintre d'un pot uns cinquanta rodolins ben catgolats, que eren unes cinquanta declaracions amoroses d'un galant a llur damisel·la, i dins un altre pot cinquanta contestacions d'altres tanques damisel·les. Cada concorrent prenia a ulls tancats, una cedulilla i altre tant una damisel·la, una parella a l'azar convertida en promesos i tenien de llegir la cedulilla, una declaració d'amor i una acceptació o una carbassa.

Era un joc encisador per als aimants tímids i per les damisel·les desenganyades i resignades a vestits sants.

Amb el transcurs dels anys, el poble ha trobat la manera de celebrar les diades a llur gust i no a gust de la clerecia.

La mateixa festa de Sant Joan es celebra Urbí et Orbe, per tota la família masònica. Celebra amb grans banquets i amb grans festivals i parlaments, el pas del Sol per l'equador o sia l'equinocci.

I si amb aquest tatannà anéssim profunditzant i analitzant les preferències del poble per a solemnitzar lluis diades, acabarem per aconseguir que quan un ciutadà té ganes de celebrar un aconeixement, no té necessitat d'encomanar-se a cap sant.

P. C.

MORALES PARBIA - XERRES

Demaneu sempre;
CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA Morales Parbia
CONYAC JULIO CESAR

Dipositarí: **MARTÍ PITÈ** - MATARÓ

CUPÓ DELS INVÀLIDS. - En el sortelg efectuat el dia 25, el premi de vint-i cinc pessetes ha correspost al número 067.

Els números premiats amb tres pessetes són: 167, 267, 367, 467, 567, 667, 767, 867, 967.

Per privar-ho avui la manca d'espai, deixem per a demà la publicació de la ressenya del festival patriòtic i musical en homenatge als ferits de guerra i malalts que tingué lloc ahir a la Clínica militar núm. 14 de la nostra ciutat.

— Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

TROBALLA. - En el Departament de Policia Municipal hi ha dipositada una capsa d'injectables, trobada avui en el Parc municipal, restant a disposició de qui acrediti ésser ne propietari.

MANÇANILLA «LA MAJA»

XERRES FINÍSSIM «PETRONIO»
MORALES PARBIA - XERRES
 Dipositarí: **MARTÍ PITÈ** - MATARÓ

AJUNTAMENT DE MATARÓ. -

Anunci. - Havent finit el dia 25 el termini per al pagament de l'impost municipal sobre l'Explotació de la Terra, i quedant encara alguns conreadors del terme municipal que no han refusat llurs rebuts d'aquestes ofícines, aquesta Alcaldia es complau en fer públic que ha prorrogat el cobrament voluntari de l'esmentat impost, per deu dies més, com a darrer termini, que finirà el dia 7 del proper mes de juliol, fent-los present que transcorregut l'esmentat termini sense haver complert amb llur obligació tributària, es procedirà a formular relació dels morosos per tal de procedir inexorablement com exigeixen les presents circumstàncies.

Mataró, 27 de juny del 1938. - L'Alcalde, **Ramon Molist.**

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria-Regidoria
de Finances i Proveïments

AVÍS

Demà dimarts, dia 28 dels corrents, es posarà a la venda en els establiments de costum, ARENGADES a raó de MIG quillo per tarja i al preu de 8'40 pessetes el quillo, mitjançant l'entrega del tiquet de l'arròs corresponent a la setmana del 24 al 30 de juny.

Mataró a 27 de juny del 1938. - El Conseller Regidor, **Josep Calvet.**

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÉRCIT DE TERRA

FRONT DELLEVANT. - S'ha combatut amb gran duresa a tots els sectors d'aquest front. En el de La Puebla de Valverde, les nostres forces conqueriren brillantment la cota 1373 de La Muela.

En la zona de Villarreal, els facciosos, amb fort apoi d'aviació i tancs, aconseguiren, a costa de moltes baixes, ocupar el vèrtex Rodoor.

Les tropes lleials han rebutjat totalment varis atacs rebels protegits amb tancs i aviació contra La Solera, Ermita de San Antonio, Fuente de la Peña i Bechi. L'enemic sofrí dur quebrantament.

En el sector de Alcora, els facciosos aconseguiren ocupar l'ermita de Onda.

En combat entaulat pels nostres caces amb els aparells enemics, foren abatuts dos «Messerschmidt», que calgueren al NO. i S. de Castelló. Nosaltres perdérem un caça.

El foc de les nostres bateries anti-aèries assolí a altre aparell facciós, que caigué en el riu Mijares.

FRONT D'EXTREMADURA. - En el sector de Fuenteovejuna, les forces republicanes conqueriren, en vigorós avanç, la cota 555, Valle de la Ventura, Dehesa de San Vicente, Cerro del Pozo Porquero i La Retamala.

S'han capturat molts presoners, recollint-se gran quantitat de material de guerra.

FRONT D'ANDALUSIA. - La línia pròpia ha estat recificada a avantguarda amb l'ocupació de la cota 405, en el sector de Motril.

FRONT DEL CENTRE. - En varis cops de mà realitzats per les nostres forces en el sector de Guadalajara, es causà a l'enemic moltes baixes vistes.

FRONT DE L'EST. - Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

A mitgdia d'ahir, cinc «Junkers» procedents de Mallorca descarregaren mig centenar de bombes de gran pes sobre el casc urbà d'Alacant, des-

truint vint edificis i causant quinze morts i seixanta ferits.

Avui, a les 15.41, quatre «Savoia» 81 han bombardejat la zona portuària de la mateixa ciutat, sense causar víctimes.

Notes de Justícia

El Tribunal Permanent de Guàrdia ha condemnat al Sindicat Agrícola de Montmanjar al pagament d'una penya per fer intercanvis.

El mateix tribunal ha condemnat al pagament de 10.000 pessetes a Domènec Mates.

Pel delictes d'Alta traïció han estat condemnats a 30 i 6 anys respectivament d'internament en un camp de treball Jaume i Manuel Rius.

Joan Molino ha estat absolt d'un suposat delictes de derrotisme.

El jutjat de guàrdia ha ordenat l'afecament dels cadàvers de Carme Barbosa, de 50 anys, trobada morta en el seu domicili, Passelg de la Sagrada Família 9 tercer, segon, per causes que s'ignoren i el de Manuel Romeró, que morí d'un accident en el Metro, on s'havia refugiat. - Fabra.

Notes de la Generalitat

El Diari Oficial de la Generalitat publica una ordre investint de les funcions d'Inspector de Primer Ensenyament a la mestra de primer ensenyament de la Generalitat, Teresa Poblet.

El conseller de Governació i Assistència Social ha despatxat aquest matí amb els directors generals d'Administració Local, Assistència Social, Comissari d'Assistència Social i Director General de Transports. - Fabra.

COMPRO

Màquines d'escriure portàtils i d'oficina, màquines de sumar, de calcular i aparells multicopistes.

Raó: Argüelles, 34 Mataró.

Llegiu **LLIBERTAT**

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) b) c) d) (e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els Interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, sigal complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ BARCELONA
 B. Darruti (St. Agustí), 55 Provença, 185, 1.º, 2.º entre Arribas i Universitat
 Dissabtes, de 9 a 1 De 4 a 7 tarda
 TELEFON 72554

Estranger

S. O. S.

LONDRES. - El vaixell anglès «Stranforth» ha llançat un S. O. S. dient que ha trobat una embarcació tripulada per sis homes i que estava en perill de naufragar. - Fabra.

Activitats anti-nazis a Alemanya

BERLIN. - Des de fa uns dies es senten clarament i són molt escoltades unes emissores clandestines les quals radien amb ondes de 20 i 60 metres i es dediquen a fer propaganda antihitleriana i principalment donen informacions dels camps de concentració, presos i activitats de la Gestapo. - Fabra.

Accident d'aviació

LONDRES. - En prendre terra un aparell a l'aeròdrom de Lancer, a causa de la bolra ha topat amb violència a terra i ha resultat mori el pilot i ferits els sis passatgers que portava. - Fabra.

La participació francesa a l'Exposició de Nova York

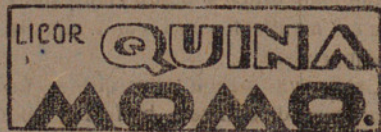
PARIS. - El ministre de Comerç ha signat un decret autoritzant una ampliació de crèdit fins a 100 milions de francs per a les despeses que ocasionarà la participació de França a la pròxima exposició de Nova York. - Fabra.

L'agitació a Palestina

JERUSALEM. - En una baralla en el poble Batish han resultat 40 ferits. - Fabra.

Els japonesos esperen una guerra llarga

TOQUIO. - En unes declaracions fetes pel ministre de la Guerra Itoga a la premsa de Kioto ha manifestat que era molt probable que la guerra a la Xina tingés deu o vint anys de durada. - Fabra.

Casa Caldas

COMPRA VENDA de finques rústiques i urbanes. Es comprarien diverses finques en el terme municipal de Mataró.

EN VENDA, una finca de 2 quares de terreny amb regadiu, bona situació.

Ronda de Prim, 78 - Mataró.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Hospital Municipal

Servei públic de Banys

HORARI PER A LA TEMPORADA D'ESTIU

Dies feiners: de 8 matí a 7 tarda
 Diumenges: de 8 matí a 1 tarda

Es necessita dida

a tot estar. Informaran a Wifredo, 31 (carnisseria).

IMPRESA MINERVA. - MATARÓ